

NATUURHISTORISCH GENOOTSCHAP IN LIMBURG

Onderscheiden met de Koninklijke Erepennenning

BELEIDSPLAN VOOR DE PERIODE 2011-2020

alle uitgaven van het Natuurhistorisch Genootschap in Limburg worden mede mogelijk gemaakt door een financiële bijdrage van de Provincie Limburg

INHOUDSOPGAVE

1. INLEIDING	2
2. DOELSTELLING, MISSIE EN KERNTAKEN	4
3. KRINGEN EN STUDIEGROEPEN	6
4. BESTUUR	8
5. PERSONEEL EN ORGANISATIE	9
6. KENNISCENTRUM	10
7. MAANDBLAD EN ANDERE PUBLICATIES	11
8. SATELLIETSTICHTINGEN	13
9. GEGEVENS BANK	14
10. LEDENWERVING EN LEDENSERVICE	15
11. SAMENWERKING	17
12. COMMUNICATIE	18
13. FINANCIEN	19

1. INLEIDING

Het Natuurhistorisch Genootschap in Limburg (NHGL) heeft in 2010 haar honderdjarig bestaan gevierd als een springlevende organisatie. In de afgelopen twee beleidsplanperiodes (van elk vijf jaren) is er hard gewerkt aan de verdere professionalisering van de organisatie, gericht op ondersteuning en verdere uitbouw van de verenigingsactiviteiten. De ambities zoals neergelegd in de Beleidsplannen 2000-2005 en 2006-2010 zijn inmiddels grotendeels verwezenlijkt en daarom is het nodig om opnieuw de koers uit te zetten voor de verdere ontwikkeling van de vereniging en haar doelstellingen. Het bestuur heeft de afronding van het vigerende beleidsplan eerst geëvalueerd. Uit de evaluatie van de twee vorige beleidsplannen is mede gebleken dat een periode van 5 jaar relatief kort is, het bestuur heeft daarom besloten om de vooruitblik te richten op het komende decennium.

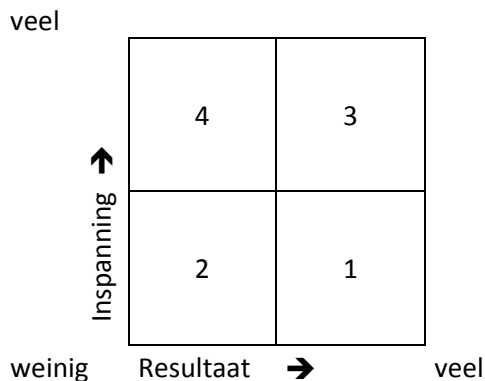
De tweede aanzet voor het voorliggende Beleidsplan 2011-2020 kwam tot stand middels een 'strategiedag', een bijeenkomst op 12 februari 2011 met

vertegenwoordigers uit alle geledingen van de vereniging om vast te stellen waar in de komende jaren de accenten in het beleid moeten liggen en welke concrete activiteiten als noodzakelijk of kansrijk worden gezien. Er werd gewerkt via een zogenaamde "hot-house" methodiek waarbij op zoek werd gegaan naar de belangrijkste doelen die we als vereniging willen nastreven in de komende 10 jaar.

Het uitgangspunt voor het beleidsplan is de doelstelling van de organisatie zoals deze is geformuleerd in de statuten. Deze doelstelling is in hoofdstuk 2 nader uitgewerkt tot een meer concreet geformuleerde beleidsvisie met een beschrijving van de bijbehorende kerntaken van de organisatie. Vervolgens zijn de resultaten van de strategiedag vertaald door voor elf aandachtsvelden telkens de gewenste toestand (doel, functie) te formuleren, met daarbij een opsomming van acties die nodig zijn om het gewenste doel te bereiken (de hoofdstukken 3 tot en met 13).

Elke actie is ingedeeld in een prioriteitscategorie volgens het onderstaande schema:

- 1: veel resultaat met weinig inspanning
- 2: resultaat met weinig inspanning
- 3: veel resultaat met veel inspanning
- 4: relatief weinig resultaat met veel inspanning

Voorliggend document wordt beschouwd als een levend document dat periodiek zal worden geëvalueerd. Wanneer dat door het bestuur opportuun wordt geacht zullen actiepunten en prioriteiten worden aangepast en/of aangevuld. Waar mogelijk of noodzakelijk geacht door het bestuur worden actiepunten doorgevoerd in een jaarprogramma.

2. VISIE/DOELSTELLING, MISSIE EN KERNTAKEN

In de **statuten** is opgenomen dat het Natuurhistorisch Genootschap in Limburg (NHGL) zich als doel stelt het bevorderen van de beoefening van biologische en geologische wetenschappen alsmede het beschermen van natuurwetenschappelijke, landschappelijke en cultuurhistorische waarden. Sedert 2001 zijn de statuten ongewijzigd gebleven en ook nu is er geen reden om deze aan te passen. Onderstaande beleidsvisie komt dan ook grotendeels overeen met de formulering uit het voorgaande beleidsplan.

Deze vrij algemeen geformuleerde doelstelling (of missie) kan vertaald worden in de onderstaande **beleidsvisie** voor de periode 2011-2020. In de gekozen formulering is de essentie van het werk van het Natuurhistorisch Genootschap samengevat, waarbij duidelijk nadruk ligt op het vrijwillige aspect van het natuuronderzoek.

Beleidsvisie:

Het Natuurhistorisch Genootschap in Limburg bevordert wetenschappelijk verantwoord veldbiologisch, geologisch en daaraan gerelateerd cultuurhistorisch onderzoek in de provincie Limburg. Dit gebeurt door het inzetten van vrijwilligers (zowel amateurs als professionals), met daarbij het aan deze doelgroep verlenen van de organisatorische ondersteuning en faciliteiten. Het Genootschap stelt de resultaten van het natuuronderzoek actief beschikbaar voor bescherming en ontwikkeling van natuurwaarden door deze onder de aandacht te brengen van inwoners, terreinbeheerders en overheden. Naast het uitgeven van een eigen tijdschrift zijn daarvoor internet en digitale gegevensbestanden geëigende media.

Aansluitend op de beleidsvisie worden de onderstaande vier **kerntaken** en enkele afgeleide taken vastgesteld. In deze beschrijving van de kerntaken dient het woord 'natuuronderzoek' breed opgevat te worden: nadrukkelijk behoort ook de geologie tot het onderzoeksterrein.

Kerntaak 1 (vrijwillig natuuronderzoek)

Het aanbieden van laagdrempelige mogelijkheden voor vrijwillig natuuronderzoek in een faciliterende organisatie, waaraan iedereen kan deelnemen.

Kerntaak 2 (publiceren van natuuronderzoek)

Het stimuleren tot verslaglegging en publicatie van de resultaten van natuuronderzoek en bieden van mogelijkheden om te publiceren. Waarbij het doel is de vergaarde kennis vast te leggen en in historische zin vergelijkend te kunnen zijn.

Kerntaak 3 (centrale databank)

Het beschikbaar stellen van de onderzoeksresultaten aan een centraal beheerde databank van veldwaarnemingen in de provincie Limburg, zodanig dat de gegevens optimaal toegankelijk zijn voor onderzoek, beheersplanning en beleidsvorming.

Kerntaak 4 (kenniscentrum)

Het optreden als kenniscentrum voor enerzijds de eigen leden en vrijwillige natuuronderzoekers, en anderzijds externe doelgroepen als overheden, beleidsmakers en terreinbeheerders. Het doel hiervan is om te bevorderen dat de resultaten van natuuronderzoek zo veel mogelijk ten goede komen aan het natuur- en landschapsbeleid en het terreinbeheer.

Afgeleide taken (beleidsbeïnvloeding en terreinbeheer)

Hoewel dit niet als een kerntaak wordt beschouwd kan het Genootschap:

- *waar gewenst of noodzakelijk haar kennis actief doen verspreiden door gericht en ongevraagd advies te geven over het voorkomen van natuurwetenschappelijk belangwekkende soorten of terreinen aan overheden en terreinbeheerders;*
- *in voorkomende gevallen actief deelnemen aan inspraak- en bezwarenprocedures om natuurwaarden veilig te stellen; in de regel wordt in deze procedures het voortouw door de Limburgse Milieufederatie genomen;*
- *in beperkte mate beheersmaatregelen uitvoeren in natuurwetenschappelijk waardevolle terreinen, waarbij samengewerkt wordt met terreinbeheerders door vrijwilligers in te zetten;*
- *waardevolle cultuurhistorische objecten beheren (voor zover die mede biologische en/of aardwetenschappelijke betekenis hebben).*

Deze afgeleide taken zijn er altijd op gericht om de beschikbare natuurwetenschappelijke kennis en onderzoeksresultaten optimaal in te zetten ten dienste van bescherming en ontwikkeling van natuurwaarden. Waar nodig zijn risicovolle activiteiten welke samenhangen met deze afgeleide taken ondergebracht in eigen steun/satellietstichtingen; waaronder de NatuurBank Limburg, Stichting de Lierlei en de Van Schaik stichting.

Kerntaak 1 wordt uitgewerkt in de organisatie van de vereniging, met haar bestuursnetwerk, ondersteunde bureauorganisatie en ledendiensten.

Kerntaak 2 is uitgewerkt in een hoofdstuk over periodieke uitgaven en publicaties van het Genootschap.

Kerntaak 3, gegevenslevering, wordt uitgewerkt in een hoofdstuk gegevensbank.

Kerntaak 4 is uitgewerkt in het hoofdstuk kenniscentrum en komt terug in het netwerk van samenwerking met andere partijen.

3. KRINGEN EN STUDIEGROEPEN

Het Natuurhistorisch Genootschap is als organisatie met leden lokaal georganiseerd met daarnaast een aantal specifiek inhoudelijke deskundigheden. Lokaal opereren Kringen die een regionale spreiding hebben. Inhoudelijk functioneren de Studiegroepen die een specifieke deskundigheid hebben.

Gewenste functie van Kringen

De Kringen van het Genootschap zijn regionale contactgroepen waar leden van het Genootschap elkaar ontmoeten en kennis kunnen uitwisselen en opdoen van nieuwe (regionale maar ook provinciale) ontwikkelingen. Daarnaast organiseren Kringen regionale onderzoeksactiviteiten. Niet in de laatste plaats zijn de Kringen bij uitstek het gezicht van het Genootschap in de regio en vervullen zij een belangrijke taak op het gebied van promotie en ledenwerving. Enkel de organisatie en planning van activiteiten is een autonome bevoegdheid van de Kringen.

Gewenste functie van Studiegroepen

Studiegroepen zijn binnen de organisatie van het Genootschap de ontmoetingsplaats voor leden die zich in de natuurstudie op hetzelfde aandachtsveld (soortgroepen) richten. Kennisbundeling en verdieping zijn de sleutelwoorden voor studiegroepen. Op het niveau van de Studiegroepen wordt het meeste vrijwillig natuuronderzoek georganiseerd en uitgevoerd. Enkel de organisatie en planning van activiteiten is een autonome bevoegdheid van de Studiegroepen.

Voor zowel de Studiegroepen als de Kringen heeft het bestuur als ook het kantoor, voornamelijk een faciliterende taak. Het bestuur zal alle initiatieven van Studiegroepen en Kringen maximaal ondersteunen en bevorderen, mits passend binnen de beleidsvisie, kerntaken en het financieel kader.

Actiepunten	Prioriteit
Kringen en Studiegroepen actief ondersteunen vanuit kantoor en bestuur, onder andere op het gebied van bestuurlijke organisatie.	1
De ontwikkelde matrixstructuur met regionaal opererende Kringen en specialistische Studiegroepen blijft gehandhaafd	4
Zorgen voor voldoende binding tussen de Kringen en het bestuur door het jaarlijkse Kringoverleg te continueren.	1
Zorgen voor voldoende binding van Kringen en Studiegroepen met het bestuur door ervoor te zorgen dat alle Kringen en Studiegroepen vertegenwoordigd zijn in het algemeen bestuur.	2
In regio's waar al jaren geprobeerd wordt nieuwe Kringen tot stand brengen en waar daarvoor onvoldoende draagvlak wordt gevonden, met name door sterke IVN-afdelingen, wordt ingezet op samenwerking met de bestaande actieve natuurstudie organisaties. Hiermee wordt actief ingezet op spreiding en intensivering van Genootschaps activiteiten.	4

Actiepunten	Prioriteit
Bevorderen dat de Kringen een actieve rol spelen op het gebied van promotie van het Genootschap, ledenwerving en verkoop van publicaties.	1
Om het regionale werken te promoten worden Kringen gestimuleerd lokaal of op gebiedsniveau, hun activiteiten te intensiveren.	3
Bevorderen dat in de programma's van de Kringen een grotere inbreng komt van de Studiegroepen van het Genootschap. Dit kan o.a. door het stimuleren (ook vanuit het bestuur) van gebiedsgerichte studies, waardoor enerzijds aantrekkelijke onderzoeksprogramma's ontstaan en er anderzijds meer kennisuitwisseling en -bundeling plaatsvindt.	1
Het bestuur activeert Studiegroepen en Kringen door waar nodig nieuwe bestuurs- en organisatiekracht te zoeken.	3
Projectorganisatie optuigen naar interdisciplinaire gebiedsbenadering	2
Door alle Kringen wordt waar mogelijk jaarlijks een interdisciplinaire velddag georganiseerd. Hierbij worden vanuit zoveel mogelijk studiegroepen deelnemers gezocht.	4
Door gebiedsstudies uit te voeren, te stimuleren en te faciliteren kan het aantal waarnemingen worden vergroot, worden meer geïnteresseerden in de regio aangetrokken en wordt de multidisciplinaire aanpak.	2
<i>Gebiedsstudies kunnen zowel geïnspireerd worden door de behoefte aan gegevens (inventarisatie) als geïnspireerd worden door thematische vraagstukken (klimaatverandering, verdroging, etc.).</i>	
Zorgen voor voldoende binding tussen Studiegroepen en bestuur, onder meer door het halfjaarlijks Periodiek Overleg te continueren, er meer inhoud aan te geven en de deelname van alle Studiegroepen hieraan te bevorderen.	1
Leden worden actief benaderd om deel te nemen aan activiteiten.	4

4. BESTUUR

Gewenste functies en kwaliteiten van het bestuur

Een krachtig en initiatiefrijk **dagelijks bestuur** is een voorwaarde voor het blijvend goed functioneren van de vereniging. Het bestuur moet een zeker gezag uitstralen en op de juiste plaatsen invloed kunnen uitoefenen in het belang van de eigen organisatie en haar doelstellingen. Binnen het dagelijks bestuur moet specifieke kennis en/of ervaring aanwezig zijn op het gebied van beleid, personeel, organisatie en financiën.

Het **algemeen bestuur** moet onder meer een bindende functie vervullen voor alle geledingen binnen het Genootschap. Verder is van belang dat het Genootschap via haar bestuursleden netwerkverbindingen heeft met relevante maatschappelijke en bestuurlijke organisaties in de provincie Limburg. Hoewel het algemeen bestuur vooral een reflecterende rol heeft, is het gewenst dat leden van het algemeen bestuur een actieve inbreng hebben bij de uitvoering of organisatie van projecten en activiteiten.

Actiepunten	Prioriteit
Bij de opvolging van bestuursleden ervoor zorgen dat voldoende personen met specifieke deskundigheid en/of ervaring (financiën, personeel, beleid, organisatie) in het bestuur vertegenwoordigd blijven.	1
Er wordt naar gestreefd om vanuit alle geledingen een vertegenwoordiger in het algemeen bestuur te hebben.	4
Het bestuur motiveert elkaar tot proactief besturen en door waardering en inzet van de juiste mensen met de juiste kwaliteiten.	2
Bij voorkeur dienen bestuursleden actief te zijn in (of in ieder geval voldoende binding te hebben met) één of meer Studiegroepen, Kringen en/of de redactie van het Maandblad.	2
Continuïteit van het dagelijks bestuur is een aandachtspunt. Dat hoeft niet bij voorbaat te gebeuren door 'verjonging' van het bestuur, maar veel meer door actief te zoeken naar nieuwe bestuursleden met de benodigde kwaliteiten en vooral de motivatie om zich in te zetten voor de vereniging.	1
Voor de begeleiding van projecten bekijkt het bestuur per geval of er een begeleidingscommissie met een bestuursvertegenwoordiger moet worden ingesteld. Dit om financiële of planningstechnische risico's te bewaken.	1
De grootte en samenstelling van het dagelijks bestuur wordt periodiek geëvalueerd, met het oog op de wisselende veelheid aan te verdelen taken. Een belangrijk moment daartoe is de jaarlijkse vaststelling van en verantwoording in het jaarverslag/rekening.	3

5. PERSONEEL EN ORGANISATIE

Gewenste functie van het professionele apparaat

De kracht van de NHGL-organisatie schuilt in de enorme inzet van vrijwilligers. Deze kwaliteit wordt gekoesterd door voor de leden tal van activiteiten te organiseren en ze daarbij te waarderen en te bedanken. Het bureaupersoneel met vakkrachten staat ten dienste van het vrijwilligerswerk. De belangrijkste functie van het bureau is de ondersteuning en het stimuleren van Studiegroepen en Kringen bij hun activiteiten en projecten. Daarnaast is de belangrijkste taak de ondersteuning van de redactie van het Natuurhistorisch Maandblad. De bureaumanager is daarbij aanspreekpunt voor het bestuur en levert ondersteuning aan de organisatie van vergaderingen en bijeenkomsten. Een beperkt aantal werkzaamheden wordt uitgevoerd ten behoeve van de Stichting NatuurBank Limburg en de Stichting Natuurpublicaties Limburg. Hierover zijn afspraken met beide stichtingen gemaakt.

Gewenste faciliteiten voor het bureau

De bestaande gezamenlijke huisvesting met andere Limburgse natuur- en milieuorganisaties in een GroenHuis is bevorderlijk voor de samenwerking en uitwisseling van kennis en informatie met verwante organisaties. Het leidt daarnaast tot een efficiënt inzet van kantoorruimte welke op eigen kracht niet zou zijn te veroorloven door het NHGL, daardoor beschikt het bureau over voldoende werkplekken en bijbehorende ICT-faciliteiten.

Actiepunten	Prioriteit
Het bureau vervult in de huidige situatie de gewenste functies onder redelijke belasting, met wisselende werktijden en inzet van vrije weekenden. Uitbreiding personeelsbestand is wenselijk om activiteiten te versterken, maar slechts mogelijk voor zover aanvullende financiering vanuit projecten wordt gevonden.	3
De continuïteit van de bureaufunctie is essentieel voor het ondersteunen van de leden, studiegroepen en kringen.	2
Mits het in financiële zin mogelijk is, wil het Genootschap deel blijven uitmaken van het bestaande samenwerkingsverband GroenHuis en de daarbij behorende gezamenlijke huisvesting.	3
Het Genootschap gaat haar Websitefunctionaliteiten uitbreiden, de website interactiever maken en beter benutten.	2
Waar gewenst wordt voor projecten of andere toepassingen gewerkt met een virtueel kantoor.	1

6. KENNISCENTRUM

Gewenste functie van het kenniscentrum NHGL

Het Genootschap doet dienst als veldbiologisch kenniscentrum in de provincie Limburg. In die hoedanigheid treedt het Genootschap op als vraagbaak en kennismakelaar. Enerzijds voor overheden, onderzoekers en beheerders van natuur en landschap in Limburg, maar anderzijds ook voor de eigen leden en andere vrijwillige natuuronderzoekers. Het is nadrukkelijk niet de ambitie om op te treden als vraagbaak voor een breed publiek op het gebied van private vragen.

Actiepunten	Prioriteit
Aanbieden en bevorderen van uitwisseling van de in de vereniging aanwezige kennis (excursies, inventarisatieweekends).	2
Om de kennisfunctie van het Genootschap te borgen kunnen indien wenselijk (basis)cursussen worden georganiseerd. Deze cursussen zorgen voor instroom van nieuwe leden of voor een verhoogd kennisniveau bij derden, waardoor de gegevensstroom kwalitatief en kwantitatief beter kan worden.	3
Het actief bieden van mogelijkheden voor veldonderzoek aan stagiairs van HBO-opleidingen en universiteiten.	3
NHGL profileert zich als waardeonafhankelijk, wetenschappelijk kenniscentrum. Deze profilering verdient meer nadruk bij de externe communicatie.	1
NHGL bevordert het doorgeven van kennis, ook aan volgende generaties, door het actief verspreiden en beschikbaar stellen van gegevens en artikelen.	2

7. MAANDBLAD EN ANDERE PUBLICATIES

Gewenste functie van het Natuurhistorisch Maandblad

Voor de keuze van de in het Natuurhistorisch Maandblad te publiceren artikelen en de inhoud daarvan is de redactie verantwoordelijk. Het bestuur oefent hier slechts passief invloed op uit. Tot de verantwoordelijkheid van het bestuur hoort wel het bevorderen dat het Natuurhistorisch Maandblad de belangen van de vereniging dient en dat het bijdraagt aan de missie van de organisatie.

Het Natuurhistorisch Maandblad is in de eerste plaats een medium voor de publicatie van de resultaten van wetenschappelijk/ verantwoord veldonderzoek (zowel vrijwillig als beroepshalve verricht) in de provincie Limburg. Daarnaast is het Natuurhistorisch Maandblad een verenigingsblad dat dient als bindend medium tussen de leden. Het moet verenigingsnieuws bevatten, de leden informeren en enthousiasmeren en oproepen tot deelname aan Genootschapsactiviteiten. Voor dat doel is in elke aflevering een 'verenigingskatern' opgenomen. De derde functie van het Maandblad ten slotte is die van uithangbord van de vereniging voor de buitenwacht (de samenleving). Het blad vervult een belangrijk rol in de communicatie voor de promotie van het Genootschap. De drie genoemde functies stellen elk hun eigen eisen aan inhoud en vorm. Het is aan de redactie om het juiste evenwicht te vinden en rekening te houden met onderstaande doelstellingen.

Naast de uitgave van het Maandblad ondersteunt het Genootschap de uitgave van twee andere tijdschriften, namelijk SOK-Mededelingen en Limburgse Vogels.

Actiepunten	Prioriteit
Voortzetten (en waar nodig uitbreiden) van het de bestaande gewoonte om in elk nummer van het Maandblad aandacht te schenken aan verenigingsnieuws en -informatie.	2
Meer toegankelijke artikelen opnemen in het Maandblad; meer ruimte voor korte mededelingen; kwaliteitsniveau handhaven.	2
Het blijven bevorderen en ruimte bieden voor publicatie van onderzoeksgegevens door leden.	2
Het streven naar de digitale beschikbaarheid van alle publicaties, in ieder geval de nieuwe en zo veel mogelijk ook de bestaande.	1
Bevorderen dat nieuwsbrieven en eenvoudige berichten (ook) digitaal worden uitgegeven.	2
Blijven streven naar een verschijningsfrequentie van 12 afleveringen van het Maandblad per jaar omdat het Maandblad een bindende factor is voor de leden.	1
Bevorderen dat jaarlijks een overzichtsartikel verschijnt over de meest bijzondere waarnemingen van elke Studiegroep.	1

Actiepunten	Prioriteit
In relatie tot de voorgaande actie bevorderen dat in elk nummer de juiste mix wordt gevonden tussen 'moeilijk' en 'makkelijk' toegankelijke artikelen en onderwerpen.	1
Actief verzenden van relevante nummers van het Maandblad naar de media en relevante beleidsbepalende instanties met daarbij een persbericht met een selectie van bijzonderheden.	1
Gericht overleggen met Studiegroepen en Kringen die een eigen tijdschrift of mededelingenblad uitgeven, met het doel om publicatie van artikelen over het betreffende werkveld in het Maandblad te bevorderen.	3
Maandblad niet alleen op papier, maar ook digitaal publiceren (in het jaar na uitgave). De indexering aanvullend maken op de vorige zodat steeds in alle voorgaande jaargangen kan worden gezocht.	1
Alle gedigitaliseerde jaargangen van de Jaarboeken en het Maandblad (reeds beschikbaar op DVD) worden toegankelijk gemaakt via de website.	1
Alle publicaties verkrijgbaar via een on-line webshop en te betalen via elektronisch bankieren.	1

8. SATELLIETSTICHTINGEN

Gewenste functies van de satellietstichtingen

Stichting Natuurpublicaties Limburg (SNL), de Stichting Ir. D.C. van Schaik, Stichting Natuurprojectenbureau 'De Lierlei' en de Stichting NatuurBank Limburg zijn aan het Genootschap gelieerde, zelfstandige rechtspersonen die (financieel) risicodragende taken uitvoeren en opereren *in de lijn van de missie van het Genootschap*. Het gaat om respectievelijk het uitgeven van publicaties, het beheer van onderaardse kalksteengroeves, het op betaalde basis uitvoeren van advies- en onderzoekswerk, en het beheer en de exploitatie van een centrale databank met veldwaarnemingen. De satellietstichtingen functioneren zelfstandig met een eigen bestuur en eigen verantwoordelijkheid voor het gevoerde beleid.

Actiepunten	Prioriteit
Intensief contact houden met de (door het Genootschapsbestuur benoemde) bestuursleden van de satellietstichtingen om te bevorderen dat deze blijven werken in de lijn van het Genootschap.	1
Stichtingen professionaliseren, bij verminderde activiteit vernieuwing van het bestuur bevorderen en/of taakvelden heroverwegen.	3
De jaarverslagen en -rekeningen van de satellietstichtingen worden door het algemeen bestuur kritisch beoordeeld en getoetst aan het beleid van het Genootschap. Hiermee wordt ervoor gezorgd dat de activiteiten bijdragen aan de missie van het Genootschap en mede de belangen van het Genootschap dienen.	1

9. GEGEVENS BANK

Gewenste functie en kwaliteit van de gegevensbank

De centrale databank met veldgegevens van het Genootschap is naar aard en omvang uniek in Nederland en vormt samen met de vele vrijwilligers als het ware het basiskapitaal van de vereniging. Het beheer en de verdere ontwikkeling ervan is in 2000 ondergebracht bij de Stichting NatuurBank Limburg. De NatuurBank Limburg als systeem is in de eerste plaats bedoeld voor de leden van het Genootschap. Zij moeten hun gegevens erin kwijt kunnen zodat deze beschikbaar komen voor een brede toepassing. Tevens moeten de leden (onder voorwaarden) over de gegevens kunnen beschikken voor eigen onderzoeksdoeleinden. Daarnaast is de NatuurBank Limburg vooral bedoeld voor het optimaal ontsluiten en beschikbaar stellen van waarnemingsgegevens aan derden ten behoeve van beleidsvorming, planvorming en terreinbeheer.

In 2010 is het beheer van de databank overgedragen aan de Nationale Databank Flora en Fauna (NDFF) van de Gegevensautoriteit Natuur (GaN), waarmee de leden van het Genootschap zowel kunnen beschikken over hun eigen gegevens van Limburg, maar ook over de door derden ingebrachte gegevens. Dit zijn ondermeer alle door de PGO's verzamelde en door de GaN gevalideerde gegevens m.b.t. Limburg. De NatuurBank Limburg blijft front office en helpdesk voor de GaN in Limburg. Met name bij de opstart van de NDFF waren de gegevens niet altijd goed bereikbaar. Het Genootschap en de Natuurbank zullen waarnodig bij de GaN bevorderen dat ingevoerde data tijdig en volledig beschikbaar zijn. De verantwoordelijkheid voor het beheer van de databank ligt echter niet meer bij het Genootschap.

Actiepunten	Prioriteit
Actief bevorderen dat Genootschapsleden waarnemingen registreren en aanleveren voor opname in de NatuurBank –NDFF (onder meer door terugkerende oproepen in het Maandblad, website en nieuwsbrieven alsmede presentatie van het systeem op Kringavonden).	1
Bij oproepen tot aanleveren van gegevens benadrukken dat het niet vereist is om deze zelf in het systeem in te voeren, maar dat aanlevering op papier of in eigen digitaal format evenzeer op prijs wordt gesteld.	2
Ter beschikking stellen van hulpmiddelen voor het doen van waarnemingen, het koppelen aan GPS-coördinaten en het elektronisch doorgeven van waarnemingen.	1

10. LEDENWERVING EN LEDENSERVICE

Gewenste ontwikkeling van het ledenbestand

Het ledenbestand van het Genootschap schommelt sinds enkele jaren rond de 1300. Uitbreiding en verjonging van het ledenbestand is geen doel op zich, maar wel een belangrijk aandachtspunt omdat beide nodig zijn om ook op langere termijn onze missie te kunnen vervullen. Groei maar vooral verjonging van het aantal leden is dus belangrijk, maar nog belangrijker is dat veel leden actief en daadwerkelijk betrokken zijn bij activiteiten van Studiegroepen en Kringen. Ook moeten zoveel mogelijk leden waarnemingen registreren en deze ter beschikking stellen voor de NatuurBank-NDFF. Het beleidsdoel om het aantal leden (waarvan zoveel mogelijk actief) tussen 2005 en 2010 te laten groeien van 1300 tot 1500 is niet gehaald. Het aantal leden is in deze periode wel stabiel gebleven. Door de vergrijzing en ontgroening van de provincie Limburg ontstaat er wel een kans om meer (oudere) leden te werven, terwijl het vasthouden en de uitbreiding van relatief jongere leden en leden van middelbare leeftijd lastig zal zijn door de maatschappelijke vraag om meer en langer te werken naarmate de beschikbare beroepsbevolking krimpt.

Actiepunten	Prioriteit
Bevorderen dat Kringen en Studiegroepen actief zijn op het gebied van ledenwerving, gekoppeld aan de georganiseerde activiteiten.	1
Nieuwe leden worden tijdens excursies of lezingen actief geworven; door in hun woonomgeving deel te nemen aan Genootschaps activiteiten worden meer mensen aangetrokken voor lidmaatschap van een Kring.	2
Vergroten betrokkenheid, kennis, interesse van (nieuwe) leden.	2
Gezinslidmaatschap mogelijk maken tegen gereduceerde prijs.	2
Leden worden actief benaderd en gestimuleerd om deel te nemen aan activiteiten	4
De jongere generatie wordt door de inzet van de nieuwe media (zoals twitter/hyves/facebook/Linked-In) geactiveerd.	3
Actief en gericht leden werven, bij groene opleidingen, middelbare scholen en biologie docenten.	1
Verbeteren van de service aan de leden bij materiaal uitleen en ondersteuning van activiteiten vanuit kantoor.	2
Leden werving vooral richten op de doelgroep leeftijd vanaf 20+.	4
Nieuwe leden werven, zowel oud als jong en als middengroep door in te spelen op de nieuwe tijdsbesteding: Activiteiten organiseren om	2

Actiepunten	Prioriteit
grootouders met hun kleinkinderen de natuur in te krijgen; NHGL promoten via VUT cursussen en passie blijven uitstralen.	
Bevorderen dat Studiegroepen speciale aandacht gaan besteden aan het betrekken van en vooral de begeleiding en 'opleiding' van nieuwe en/of jonge leden bij hun activiteiten (bijvoorbeeld middels het aanstellen van een 'mentor' respectievelijk 'jongerenbegeleider').	3
Actief samenwerking zoeken met het IVN (en NJN en JNM voor zover in Limburg) om op die manier kennisuitwisseling en doorgroeimogelijkheid tot stand te brengen.	1
Actieve terugkoppeling naar de leden van de vorderingen, resultaten en bijzonderheden van lopende onderzoeken en projecten via het Maandblad en de website.	2
Actief uitdragen (via Maandblad, website en anderszins) dat het kantoor een steun- en coördinatiepunt is voor veldonderzoek door de leden.	2
De faciliteit 'uitleen van onderzoeksmiddelen' verder uitbouwen. Onder meer zou voor dit doel de bestaande voorraad materialen (netten, GPS, vallen, atlanten en veldgidsen) uitgebreid cq vernieuwd moeten worden.	2
Bevorderen dat Studiegroepen (en eventueel ook Kringen) blijvend cursussen organiseren voor inventarisatie/onderzoek van specifieke soortgroepen. De cursussen zouden zich ook kunnen richten op gebruik van moderne onderzoeksmiddelen als GPS, internet, smartphones en GIS.	1
Bevorderen dat de ledenadministratie interactief via de website kan worden gevoed door leden, kringen, studiegroepen, bestuur, kantoor, etc. (op diverse geautoriseerde niveaus).	2
Bevorderen dat alle leden hun (contributie)betalingen verrichten via incasso machtigingen.	1

11. SAMENWERKING

Gewenste doel van de samenwerking

Samenwerking met andere organisaties is altijd gericht op concrete doelen: het betrekken van meer vrijwilligers bij projecten, het verbeteren van kwaliteit van onderzoek, het verwerven van gegevens voor de databank, het werven van nieuwe leden of het verkrijgen van extra financiële mogelijkheden. Gezien de ligging van de provincie Limburg, dient speciale aandacht uit te gaan naar grensoverschrijdende samenwerking in Euregionaal verband. Samenwerking is geen doel op zich maar moet bijdragen aan de missie van het Genootschap. Dat wil zeggen het bevorderen van natuuronderzoek door vrijwilligers en zorgen dat de resultaten ten goede komen aan de kwaliteit van natuur en landschap.

Actiepunten	Prioriteit
Samenwerken met andere organisaties met het oog op kostenreductie in overhead.	4
Efficiënt omgaan met de beschikbare middelen (financiën, kennis, specialisten, educatie ervaring, etc): Samenwerken met andere natuurclubs (IVN,IKL, Milieu Federatie, terreinbeheerders, waterschappen) om dit te bereiken.	2
Samenwerking met IVN-afdelingen uitbouwen door jaarlijks één of meer gezamenlijke activiteiten, cursussen of projecten te organiseren. Hiermee worden nieuwe waarnemers en mogelijk ook nieuwe leden 'gerekruteerd'.	1
Samenwerking binnen het GroenHuis bevorderen door jaarlijks actief te participeren in één of enkele projecten. Blijven streven naar gezamenlijke huisvesting van GroenHuispartners.	2
Grensoverschrijdende samenwerking en uitwisseling van informatie wordt met LIKONA en de NABU uitgebreid. Tenminste jaarlijks vindt er een bestuurlijk overleg met deze organisaties plaats.	2
Betrekken van buitenlandse en binnenlandse veldorganisaties bij de Genootschapsdag en andere activiteiten van het Natuurhistorisch Genootschap. Op de contactdagen wordt gestreefd naar wederzijdse afvaardiging van ieders organisatie.	1
Euregionaal overleg en bundeling van activiteiten tussen natuuronderzoekers wordt geïntensiveerd. Ter informatie en kennisuitwisseling worden verschillende media ingezet.	3
Onderzoek of maatschappelijke stage voor (VWO-)leerlingen bij het NHGL kan worden geboden, hiervoor actief opgaven ontwikkelen.	4

12. COMMUNICATIE

Gewenste communicatiedoelen

Een algemeen communicatiedoel is dat het Genootschap een fris en sterk imago heeft als de vrijwilligersclub die op een aansprekende en professionele wijze de natuur van Limburg in beeld brengt, en dat iedereen die serieus geïnteresseerd is daaraan op een leuke manier kan meewerken.

De verdere communicatiedoelen en doelgroepen (zowel extern als intern) met de bijbehorende boodschap zullen verder uitgewerkt worden.

Actiepunten	Prioriteit
Website vernieuwen, actueel houden en het beheer intensiveren met inschakeling van Studiegroepen en Kringen. De website moet ook voor een breder publiek interessante en gemakkelijk toegankelijke informatie bevatten.	2
Enmaal per jaar in samenwerking met de NatuurBank Limburg een provinciale publieksactie (gericht op waarnemingen) organiseren.	2
Het Genootschap blijft zich als onafhankelijk onderzoeksinstituut promoten om daarbij de natuurstudie en -bescherming te helpen met kwalitatief hoogwaardige gegevens. Dit wordt actief uitgedragen.	3
De Genootschapdag meer interactief maken (doe-activiteiten en uitwisselen van gegevens, ervaringen en kennis) en uitbreiden met een jeugdprogramma en kinderopvang.	3
De bestaande folder en het standmateriaal voor ledenwerving regelmatig herzien (inhoud en vorm) en actualiseren.	1
Vergroten van de bekendheid van het NHGL bij zusterverenigingen en andere natuur/outdoor gerichte clubs.	2

13. FINANCIËN

Gewenste toestand van de financiële huishouding

Een duurzame financieringsconstructie is nodig. Aandachtspunten zijn het laagdrempelig houden van de vereniging door een betaalbaar lidmaatschap. Daarnaast dient gewaakt te worden voor een te grote financiële afhankelijkheid van de provincie Limburg als grootste subsidiënt. NHGL wil kostenbewust handelen en efficiënt omgaan met de ter beschikking staande middelen.

Actiepunten	Prioriteit
Overleg met de provincie initiëren over de mogelijke gevolgen van de voorgenomen provinciale herijking van de subsidieregelingen en – relaties. Zo mogelijk deelnemen in een overlegplatform over provinciaal subsidiebeleid.	1
De 'derde' geldstroom vergroten door het verwerven van subsidies en bijdragen voor projecten en activiteiten.	1
Onderzoeken of er nieuwe structurele financiers gevonden kunnen worden.	1
Genereer een breder financieel draagvlak. Het Genootschap zoekt naar additionele financiering vanuit nu nog onaangeboorde bronnen, bijv. euregionale fondsen.	2
Efficiënt omgaan met de beschikbare middelen (financiën, kennis, specialisten, educatie, ervaring, etc).	2
Samenwerken met andere organisaties met het oog op kostenreductie overhead zoals met de Groenhuispartners, terreinbeherende organisaties en waterschappen.	4
Onderzoek naar het instellen van een Raad van advies, ter ondersteuning van het bestuur op het vlak van fondsenwerving.	2